

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Pastorum Sive Instructio Practica Neoparochorum

Dirckinck, Johann

Treviris, 1702

Caput. 11. De spe & fiducia Pastoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51873)

Martyres coronat, Virgines, Viduas, & Conjugales casto pudore conservat, Clericos ordinat, Sacerdotes conservat, & in hereditatem eternam cum Sanctis, feliciter collocat.

Quapropter, Pastor, dicta media sedulo adhibeat, si optatissimos vividæ & firmæ fidei fructus decerpere, ac coruscantes Solis hujus radios in se suscipere, & in suos reflectere desideret: si tenebras mentis dispellere, vitiorum noctuas fugare, vitam spiritualem conservare, itrenuè pro Dei gloria laborare, teporis frigus excutere, fervore igneo pastoralia munia obire, Diaboli insidias & peccatorum laqueos evadere cupiat. Absque hac, bona prædicta adeò excellentia, nunquam assequetur: nam, ut inquit S. Leo serm. 4. de Nativ. *sine fide nihil sanctum, nihil castum, nihil vivum unquam esse potest.*

C A P U T XI.

De Spe, & Fiducia Pastoris.

I. Spes ex mente S S. Patrum ac Theologorum est: *Expectatio certa futura*

futura beatitudinis, proveniens ex gratia Dei, & meritis nostris precedentibus. Objectum spei, seu id quod speramus, 1. Est *bonum*, quia malum est objectum timoris, 2. Est *futurum*, quia præsens est objectum gaudii 3. Est *arduum* seu difficile, quia facile, est objectum desiderii, 4. Est *possibile*; quia impossibile est objectum desperationis. Et hæc omnia reperiuntur in immensa gloria aternæ beatitudinis; quæ est *bonum* & quidem summum, est *futurum* post hanc vitam: est excellens, ac propterea *arduum*. superans cunctas naturæ vires; & gratiæ postulans auxilium; cujus virtute est *possibile*.

Deinde virtus hæc Theologica, in voluntate residens, innititur ac fundatur. 1. In Dei omnipotentia, qui potest nos salvare, omniâque salutis media conferre; cui nihil est impossibile. 2. In Dei Bonitate, Charitate, & Misericordia; quâ nos vult salvare: *Vult enim omnes homines salvos fieri.* 2. Tim 2. & neminem vult perire: ideo etenim crea-
vit

vit, redemit, vocavit ad fidem, gratiam & gloriam 3. In promissione infallibili Dei, & juramento firmatâ. *Jurandum, quod juravit ad Abraham, Patrem nostrum.* Cant. Zachariæ & ut scribit Apostolus Heb. 6. *Ut per duas res immobiles, id est, promissionem, & juramentum, quibus impossibile est mentiri Deum, fortissimum solatium habeamus, & spem concipiamus.* 4. Accedunt merita Christi, infiniti valoris; quibus nobis beatitudinem & media ad eam promeruit. 5. Unum est quod spem videtur posse minuere, scilicet peccata nostra. Verùm hinc cogitandum misericordiam Dei & merita Christi, esse infinitè majora, quàm sint omnia totius mundi delicta: hæc, enim omnia, ad illa sunt, veluti gutta ad oceanum immensum, velut aquæ stilla ad ignem infinitum; quàm facilè hic absorbit stillam, tam facilè Dei misericordia & bonitas nostram consumit malitiam, modò agamus pœnitentiam, & emendemus vitam. Unde optimè suadet S.

Chrysol.

Chrysoſtomus hom. 2. in pſal. 50: Si impius es, cogita Publicanum, ſi immundus es, attende meretricem; ſi homicida es, respice Latronem; ſi iniquus es, cogita Blaſphemum, conſidera Paulum, prius perſecutorem; poſtea annuntiatorem; atque hiſte anima, excita, omnique deſperatione eliminatâ, ſpem firmam concipe.

II. Hæc autem ſpes unicè quoque neceſſaria eſt Paſtori animarum; qui non tantùm ſperare & orare; ſed etiam alios ſpem & orationem docere tene- tur: prius itaque ſit, inſtar vaſis ampli, plenus ſpe, & abundet in ſpe, ut poſt- modum effluat, & in ſuos influat. Quis enim in hac virtute potiori jure excellat, quàm is qui in Ordinis ſuſ- ceptione, ritu ſolenni profeſſus eſt: *Dominus Pars hereditatis mea, & calicis mei, pſal. 15. 5. In quem locum D. Aug. appoſitè: Eligant ſibi alii partes, quibus fruantur, terrenas & temporales: portio mea Dominus: bibant alii mortiferas vo- luptates; pars calicis mei, Dominus eſt.*

G.

quis

Quis arctius Deo debet adherere, & ponere in Domino Deo spem suam; quàm ille; qui annuntiaturus est, prædicationes ejus, in portis filia Sion? Quis magis auxilium à Deo sperare; quàm ille, qui abdicatis secularibus desideriis, non amplius respicere debet in vanitates & insanias falsas. Qui oves suas pusillanimes animare, tristes consolari, dejectas erigere, desperabundas, misericordiaz divinæ & veniæ spe confortare; pro omnibus orare & sacrificare tenetur? Itaque spem velut anchoram, & galeam salutis assumat.

III. Ad spem veluti ad Anchoram in omnibus adversis Pastor confugiat; & quo sævioribus plerumque procellis, in hujus vitæ pelago, ejus cymba impetitur; quam non secus litus; sed in altum ducere præcipitur; ut in animarum capturam retia laxare possit; eò majori sedulitate, complectatur propriam spem; quam, ut loquitur Apostolus Heb. 6. 19. habemus sicut anchoram animæ tutam, ac firmam & incedentem

cedentem, usque ad interiora velaminis;
ubi præcursor pro nobis introivit *7* *Jesus*,
secundum ordinem melchisedech Ponti-
fex factus in aeternum. Sit ergo spes Pa-
rochi firma & securam; quæ sicut ancho-
ra in mari navem, inter ventos & fluc-
tus firmam, illæsam, inconcussamque
retinet & conservat: sic quoque ani-
mam ejus inter tentationes, omnesque
hujus sæculi agitationes, quibus in hac
vita, quasi navigans jactatur, firmet &
corroboret; ut solida, immobilis, con-
stans in fide, studio virtutis, & anima-
rum cura consistat. Sit *firma* spes fixa,
non ut anchora in profundo; sed in
summo, scilicet Deo, sic incedet, usque
ad interiora velaminis, non illius, quod
dividebat sanctum, à sancto sancto-
rum, in templo Salomonis, sed ad inte-
riora velaminis, in Ecclesia triumphan-
te in cœlis. Id est incedet & pervadet
ipsam cœlum, quod nobis velut vela-
men est, à Deo nos dividens, & veniet
ad interiora, ad ipsam visionem Dei,
omnemque gloriam & opes Beato-
rum

rum. Quóque spem mirè acuit, Christus præivit, non tantùm pro sua; sed etiam, pro nostra gloria, ut viam nobis sterneret, & portas aperiret. Ubi denique, quod spem planè confirmat, Christus *Pontifex æternus* Patri assistit, illique crucem & mortem suam representat & offert, ut Fidelibus suis, omnem gratiam, & media ad cælum obtinendum, impetret.

Quis igitur non speret firmiter? quis anchoram hanc sibi abrumpi patiatur? Quare ô Pastor! consilium Augustini sequere *Si insurgant venti tentationum, noli abrumpi ab anchora, antequam intres in portum. Si procella & tempestates tumultuentur; noli abrumpi ab anchora: Si sirenes blandiantur & velint seducere; noli abrumpi ab anchora, spem non dimitte,*

IV. Spes Pastori sit instar galeæ, qua caput ejus obarnet & protegat, ut hortatur Apostolus. ad Ephes. 6. 17. *Galeam salutis assume* & 1. Thess. 5. 8. *Induamur loricam fidei & charitatis, & galeam*

leam spem salutis. Habet Pastor, si exactè officio suo fungatur, multos labores & difficultates non paucas, in concionando, catechizando, monendo, corrigendo, exhomologeses excipiendo, sacramenta administrando. Si hæc difficultia accidant, si tædium & lassitudinem in his sentiat: galeam spei induat, galeam salutis assumat: *Non sunt condigne passionis huius temporis, ad futuram gloriam, que revelabitur in nobis.* Rom. 8. *Nullus labor durus, nullum tempus loquæ videri debet, quo gloria æternitatis acquiritur,* ait S. Hier. Quod si etiam carnis voluptas titillet, mundus honores inanes offerat, Diabolus divitias & omnia regna mundi ostendar, variisque tentationum laqueos tendat. *Galeam salutis assumat: æternas delicias; æternas divitias, honores æternos cogitet, & omnia mundana, ut vana, ut caduca, ut stercora arbitrabitur: & dicet cum Aug. Manual. c. 7. Quid dabit eis, quos prædestinavit ad vitam, qui hæc dedit & eis, quos prædestinavit ad mor-*

tem? Gaudium sine mœrore, requiem sine labore, opes sine amissione, sanitatem sine languore, abundantiam sine defectione, vitam sine morte. Hæc spes proteget eum, excitabit eum & aliam in omnibus operibus ac difficultatibus addet: nam *Qui sperant in Domino*, (non in creatura; sed in Creatore) *mutabunt fortitudinem* (propriam, cum fortitudine Dei) *assument pennas, sicut aquilæ, current & non laborabunt; ambulabunt, & non deficient.* Isaia c. 40. 31. donec ad gloriam cœlestem, Deumque quem unice sperant, feliciter Perveniant.

V. Quemadmodum Parocho non sufficit fides viva, nisi etiam sit vivida, & crebris actibus firmata & aucta, ita nec illi sufficit spes, nisi pariter sit firma, & robusta, quæ est fiducia. Hæc ut docet D. Thomas 2. 2. q. 29. importat robur quoddam spei: quæ ubi fuerit robusta, dicitur fiducia; minus robusta nomen spei retinet: de qua dicebat Seneca Epist. 16. ad Lucilium: *De te spem habeo, sed nondum fiduciam.* Hoc autem
 robur

robur spei, ut tradit D. Thomas l. c. provenit ex aliqua consideratione, quæ vehementem opinionem de bono consequendo pariat: ut si quis ab amico divite & potente se speret adjuvandum: unde accedit aliqua securitas, quæ reddit quasi certum, tollit dubium, anxietatem & curam, de obtinendo, quod sperat: pro cuius ulteriore intelligentia

Fiducia est expectatio firma, quod Deus in omnibus necessitatibus, tum temporalibus, tum spiritualibus nos juvabit, & in tribulationibus non derelinquet. Nitur autem hæc fiducia, iisdem principiis, quibus spes. 1. quia Deus est omnipotens, qui potest dare & juvare. 2. Est infinitè bonus & misericors, vult juvare, imò ut revelavit S. Brigittæ l. 5. revel. c. 15. Est paratior dare, quàm aliquis petere. 3. Christus infinitis meritis omnia promeritus est. 4. Promisit: *Petite & accipietis.* Lu. 11. Maximè si ex parte nostra non sit impedimentum, quod insinuat S. Joan. 1. ep. c. 3.

Si cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum, & quidquid petimus ab eo, accipiemus. Si cor nostrum non reprehendat nos, ob peccatum mortale, actu animam inficiens; deinde ob peccata venialia deliberatè commissa; & denique si minima, quæ Deo displicent cavere studeamus. Ut igitur Pastor & se & suos in spe firmissima & fiducia roboret, sequentia expendat motiva.

VI. Motivum I. Homo est creatura, ex omnibus in terra degentibus nobilissima; propter quem, tanquam Dominum, mundum universum creavit. Si ergo Deus lilia agri sic vestit, aves pisces & animalia sic nutrit, ab elephante usque ad formicam; ab aquila usque ad passerculum, à balæna usque ad triglam, quæ omnia hominis sunt quasi mancipia; quantò magis hominem, eorum Dominum, non deseret; sed dabit omnia tum corpori, tum animæ necessaria, & aderit in necessitatibus, nec unquam deseret?

mo-

Motivum II. Homo, Christianus in nomine SS. Trinitatis baptizatus, in Deum credens, sperans, amans, mandata observans, sacramenta usurpans, à malo declinans, ac bonum faciens, quidni confidat in Deum! Israëlitas rebelles, 40 annis, manna pavit in deserto, curam eorum, plus quàm paternam gessit; ab inimicis defendit, & Christianos, veros Israëlitas deseret? Nolite solliciti esse, hæc omnia gentes, Deum ignorantes, inquirunt. ait ipse in Evangelio, Matth. 6. Luc 10.

Motivum III. Homo christianus & maximè Pastor; Dei servus & Minister est: Quis autem Dominus servo fidei subtrahit necessaria? quis belli Dux militi denegat stipendia? quis Pater familias operario denariû pendere recusat? Pater, Dux, Dominus regit me & nihil mihi deerit. Quin & servum fidelem, super omnia bona sua constituet. Mat. 24.

Motivum IV. Homo christianus, & Pastor, non solum Dei servus, sed Dei
 Gs. quoque

quoque amicus est. Amans eum & ab eo amatus: Vos amici mei estis, si feceritis, quae ego precipio vobis. Joan. 15. an vero amicus amicum derelinquet? & quidem amicus, qui ut ait S. Cyprianus l. 2. ep. 2. Manat jugiter, exuberat affluenter: quantum fidei (& fiducia) afferimus, tantum gratiae haurimus: & ut spor. te sol radiat, dies illuminat, fons rigat, imber irrorat: ita se spiritus caelestis infundit.

Motivum V. Christiani omnes (inter quos & Pastores numerantur,) oves sunt Christi; & quidem oves, ejus sanguinis pretio emptae, tam sollicitè quaesitae, tantà curâ pastae & enutritae: Et has Pastor deseret? has non custodiet, proteget, nutriet? Has fame perire sinet Pastor bonus, qui vel animam suam pro ovibus suis tradidit? absit, absit: Si bonae, si morigerae oves fuerimus, si vocem ejus audiverimus, quidquid petierimus, impetrabimus.

Quapropter Pastor animarum i. in omnibus adversis & tempestatibus, ad spei & fiducia anchoram confugiat.

2. In omnibus laboribus, & certaminibus, *Galeam salutis* assumat. 3. In omnibus quæ sibi suisque necessaria & utilia ad salutem autumat, tanquam creatura Dei, tanquam homo, christianus, servus, amicus, & ovis Christi, singularem fiduciam concipiat: Hæc mirificè eum excitabit, juvabit, exhilarabit: & constituet inter *spe gaudentes* Rom. 12. efficietque ut à Deo finem, id est beatitudinem æternam, & media salutis, id est sustentationem, remissionem peccatorum, extinctionem vitiorum, mortificationem passionum, adeptionem virtutum, victoriam tentationum, intimam cum Deo familiaritatem, perfectionem sacerdotalem, integramque muneris pastoralis adimpletionem feliciter adipiscatur: nam *spes non confundit*. Rom. 5. 5.

C A P U T XII.

De timore Domini

CUM Spiritus S. per os Davidis,
ad discendum timorem Domini
omnes